

Til Kultur- og Fritidsudvalget

14-06-2011

Sagsnr.
2011-79770

Dokumentnr.
2011-418322

Sagsbehandler
Ingrid Ledertoug

Principper for valg af små storbyteatre

Bilag 1

Københavns Teaterbillede

København har som hovedstad en særlig forpligtelse til at sikre et mangfoldigt kultur- og teaterliv, som tilgodeser byens brogede befolkning, forskelligartede arbejdspladser, de mange uddannelsesinstitutioner samt besøgende fra ind- og udland.

Ved valget af små storbyteatre for den kommende periode, er det nødvendigt at betragte hele det københavnske teaterbillede, hvor de små storbyteatre kun udgør et niveau blandt mange aktører.

Opdeler man teatrene i Københavns efter støtteniveau, er Københavns små storbyteatre placeret som 3. niveau i et teaterbillede, der udgør de offentligt støttede teatre i byen.

Opdelingen kan populært beskrives som en talenttrappe, hvor projektstøtte fra Kunststyrelsen og Københavns Kommune støtter de helt nye talenter, som efterhånden kan arbejde sig op til en placering inden for de mere etablerede teaterformer.

Niveau 1 (Staten): Det Kongelige Teater (herunder Operahuset og Skuespilhuset) har som nationalscene en særstatus med et bevillingsniveau (550 mio. kr. årligt), der er helt usammenligneligt med de øvrige.

Niveau 2 (Staten): Københavns Teater (Betty Nansen, Folketeatret, Østre Gasværk, Nørrebro Teater og Republique) er store scener med mange publikumspladser, og hver sin meget forskelligartede profil, et højt støtteniveau – mellem 15,6 og 24 mio. kr. årligt – men også med store omkostninger, herunder et højt lønniveau, der kræver et meget stort billetsalg til hver enkelt forestilling. Flere af teatrene har intimsener, hvor de mere eksperimenterende forestillinger kan sættes op, og som i størrelse minder om de små storbyteatre. Københavns Teatre yder ud over de 5 teatre huslejetilskud til Det Ny Teater og har indtil juni 2011 sammen med Kunstrådet ydet tilskud til NyAveny, som de seneste år har været drevet som åben scene.

Sekretariat & Kommunikation

1599 København V

Telefon
33 66 23 58

Direkte telefon
3366 2358

E-mail
ingrid@kff.kk.dk

EAN nummer
5798009780386

www.kk.dk

Niveau 3 (Københavns Kommune og Staten): De Små

Storbyteatre. De nuværende små storbyteatres driftstilskud ligger mellem 1,2 og 6 mio. kr. årligt og drives under mere beskedne forhold, med et lavt lønniveau. Finansieringen af tilskuddet er ca. 63 % fra Københavns Kommune og ca. 37 % fra Staten. De nuværende små storbyteatre er valgt for perioden 2009-2012. Der er valgt 13 teatre.

Niveau 4 (Staten/Kunstrådet): Projektstøtte + driftstilskud.

Kunstrådets Scenekunstudvalgs bevilling til scenekunstformål omfatter dels tilskud i henhold til teaterlovens § 18, dels tilskud via tipsmidlerne til dans, garantifond samt internationalt teater. Det overordnede formål med bevillingen er at yde støtte til den ikke-etablerede del af det professionelle teater. Der kan ydes støtte til løbende teaterdrift eller enkeltstående projekter i en eller flere sæsoner. Støtten kan desuden gives til projektudvikling og afprøvning. Teatergrupper, der modtager projektstøtte fra Kunstrådet, gennemfører ofte projekterne ud fra en større eller mindre grad af frivilligt, gratis arbejde, idet der ofte ikke er midler til at honorere de deltagende kunstnere.

Niveau 5 (Københavns Kommune): Projektstøtte via Københavns

Kommunes Scenekunstudvalg. De teatergrupper, der modtager projektstøtte via Københavns Scenekunstudvalg gennemfører også tit projekterne ud fra en større eller mindre grad af frivilligt, gratis arbejde, idet det også her kan være svært at rejse midler til fuld ud at honorere de deltagende kunstnere.

Principper for valg af små storbyteatre

Forvaltningen foreslår, at følgende principper lægges til grund for udvælgelsen af små storbyteatre.

De små storbyteatre skal sammen med hovedstadens øvrige scener sikre et bredt og forskelligartet teaterudbud

Københavns Kommunes små storbyteatre skal supplere niveau 1 og 2. De er etablerede teatre såvel kunstnerisk som organisatorisk, men har muligheden for at spille et mere smalt og nyskabende/udviklende repertoire, da de ikke har så mange publikumspadser, der skal fyldes, og deres økonomi er mindre afhængig af store billetindtægter. De små storbyteatre skal sikre efterspørgslen fra de meget forskelligartede

miljøer og befolkningsgrupper, der ikke er ”dækket ind” af Det Kongelige Teater og teatrene under Københavns Teater.

Hovedparten af hovedstadens behov for teater for børn og unge skal dækkes af de små storbyteatre. Dette gælder ikke mindst børneteater i øjenhøjde - børneteater i mindre rum med tæt kontakt til skuespillerne. Moderne dans, performance, eksperimenterende teater, ny dansk og udenlandsk dramatik, samt de bedste teaterprojekter fra ind- og udland skal findes på de små storbyteatres scener. De små storbyteatre skal desuden opfange og iscenesætte nye strømninger inden for teaterverdenen og samtidig dyrke talentudviklingen og skabe organisatorisk og kunstnerisk sikre rammer for nye projekter.

Teatrene skal besidde solid ekspertise - kunstnerisk og organisatorisk

Der findes mange nye teatergrupper i København, som arbejder med at finde nye udtryksformer, gå andre veje og udvikle deres egen stil, som især appellerer til det unge publikum. Nogle vil være døgnfluer, andre vil blive dem, der i de kommende år bliver toneangivende inden for dansk teater. Store faste tilskud i 3-4 år stiller mange forskelligartede krav til det enkelte teater. Det kræver, at teatrene er veletablerede, velrenommerede og solide, både hvad angår det kunstneriske niveau og den økonomiske styring. Der bør ved valget af teatre lægges vægt på, at teatrene besidder en soliditet, kunstnerisk såvel som organisatorisk og administrativt. For de spændende men uetablerede grupper vil projektstøtte eller 1-årige tilskud være den rigtige støtte i endnu nogle år. Det bør sikres, at de får plads i det københavnske teaterbillede, men ikke som små storbyteatre

Det unge publikum skal tilgodeses

Det unge publikum er ved at finde ind i de københavnske teatersale. Det skyldes ikke mindst, at flere teatre bevidst har valgt at satse på det unge publikum, både ved valg af forestillinger, ved målrettet markedsføring, ved udarbejdelse af undervisningsmateriale og gennem samarbejde i lokalområdet. Ved valg af nye teatre bør det vægtes, at teatrene satser på at udvikle publikumsarbejdet, herunder at åbne institutionerne og involvere unge – og i øvrigt andre nye publikumsgrupper – i processen.

Der skal skabes plads til fornyelse og eksperimenter - både kunstnerisk og organisatorisk

Som led i fornyelsen på de små scener bør der lægges vægt på at støtte teatre, der vil eksperimentere ikke alene kunstnerisk, men også i nye formater og udtryk, samt med nye ledelses- og produktionsformer.

Der skal være teatre, der kan fungere som væksthuse

Nye spirende projekter og kunstnere med projektstøtte og masser af talent har endnu ikke den erfaring det kræver at opsætte og markedsføre en forestilling. Med funktioner også som åbne scener / co-producenter kan små storbyteatre i kraft af deres professionalisme og ekspertise være væksthuse og fødselshjælpere for nye talentfulde og visionære teaterkunstnere.

Teatrenes profiler skal være skarpe

Skarphed i profilen er nødvendigt for at sikre, at teatret i hele perioden har fingeren på pulsen, opfanger nye strømninger og dækker behovet for kvalitet og fornyelse hos den målgruppe, der primært søges dækket ind ved valget af et teater.

Mindst 25 procent af bevillingen skal gå til børne-/familieteater

En stor del af byens indbyggere er børn. Danmark har en stærk tradition for børneteater af høj kvalitet. Teatrene giver børnene mulighed for oplevelser med fordybelse og nærvær i en dagligdag, der ofte er præget af travlhed og omskiftelser. Det bør sikres, at der i kommunen findes børne- og familieteatre af høj kvalitet, som dækker de forskellige aldersgrupper og institutioners og forældres / bedsteforældres muligheder for teaterbesøg med børnene. Det Kongelige Teater og Københavns Teater stilles også over for krav om børneteaterforestillinger. De store opsætninger kan dog ikke træde i stedet for de små børneteaters forestillinger i børnenes øjenhøjde.

Der skal sikres sceneplads til moderne dans

Dansen som kunstart er vokset fra at være vækstlag til at have fundet fodfæste gennem de senere år. Dansen er blevet placeret i det københavnske publikums bevidsthed, men der skal fortsat arbejdes for at fremme publikumsinteressen. Dansen skal fortsat have plads i teaterbilledet. Det bør dog overvejes, om ikke dans på længere sigt bør være en opgave, der løftes også af andre aktører end Københavns

Kommune, da dansen fortsat har et snævert publikum, som tiltrækkes fra hele regionen.

Der skal sikres åben scene faciliteter på de små storbyteatre

Gæstespil kan opleves på åbne scener, på eksisterende teaters scener, på utraditionelle spillesteder og i det offentlige rum. Der har gennem flere år været et stærkt ønske om en åben scene i København. Ved valget af de nuværende små storbyteatre blev der sikret plads til samme antal gæstespil på de små storbyteatres scener som i tidligere perioder. Der er dog i teatermiljøet et stærkt ønske om en åben scene, der kan huse de grupper, der ikke passer ind i de nuværende teatres profiler, som kan vise internationale gæstespil, og som kan skabe det særlige åbne og levende teatermiljø, der kendetegner en åben scene.

Mindst 25 procent af forestillingerne på de små storbyteatre skal være gæstespil eller co-produktioner

Uanset om det lykkes at få en åben scene i København, vil der ikke være plads til at dække behovet for teater udefra. Gæstespil og co-produktioner på de små scener giver en god udnyttelse af scenerummene og flere forskelligartede forestillinger til byen. Gæstespil kan desuden skabe god synergi i mødet mellem nytænkning og erfaring. Mindst 25 % af opførelserne på de små storbyteatre bør være gæstespil.

Teatrene skal have adgang til en eksisterende scene og egnede lokaleforhold

Der findes allerede mange scener og lokaliteter indrettet til teaterdrift i København. Indretning af nye teaterbygninger og scener med alt hvad dertil hører af publikumsfaciliteter, administrations-lokaler, teknisk udstyr mv. er omkostningskrævende. Det bør derfor prioriteres, at teatrene har adgang til en eksisterende scene.

De nuværende teatre skal have overholdt de gældende tilskudsaftaler

I efteråret 2011 gennemføres evalueringer både af de enkelte små storbyteatre og af ordningen generelt. I evalueringen vil kravene i aftalerne med de enkelte teatre blive gennemgået. Ved valg af teatrene bør det vægtes, i hvilket omfang teatrene har opfyldt kravene i aftalerne med Københavns Kommune.

Teatrene skal fremstå som et københavnsk teater

Formålet med tilskuddet til de små storbyteatre er, at skabe scenekunst for byens borgere. Enkelte af de små storbyteatre turnerer i andre dele af landet – og lejlighedsvis i udlandet. Et mangfoldigt teaterbillede er med til at ”brande” København som en kreativ by og et kulturelt midtpunkt. Ved udvælgelsen lægges dog vægt på, at teatrene har en københavnerprofil, også når de turnerer udenfor hovedstaden.

Tilskuddene til de enkelte teatre skal være bæredygtige

Antallet af teatre alene er ikke afgørende for hvor meget og hvor godt teater, der produceres. For små tilskud til for mange teatre betyder, at en uforholdsmæssig stor del af tilskuddet bruges til husleje og administration. Højere tilskud kan sikre større professionalisme, flere produktioner, forestillinger og aktivitetsdage og dermed en bedre udnyttelse af de enkelte teatres faste driftsudgifter. Et tilstrækkeligt budget til professionel markedsføring er essentielt for publikumsinteressen og dermed teatrenes egenindtægter.

Administrative fællesskaber og samarbejder skal fremmes

Teatrene er små selvejende institutioner med egen administration. Oftest er der kun 2-4 ansatte, som varetager såvel den kunstneriske ledelse som billetsalg, markedsføring, bogholderi, billetkontrol, fundraising osv. De små storbyteatre arbejder sammen om fælles markedsføring, fælles billetkøbsordning og deler f.eks. revisor og it-konsulent. Selvom lidenheden og forskelligheden er teatrenes kendemærke, vurderes det, at der enkelte steder kan skabes et større administrativt samarbejde. Ved udvælgelsen bør der lægges vægt på, at der udvikles nye områder for administrative sammenlægninger og samarbejder, hvor der giver mening.